

Kim był Uncle Sam?

Wuj Sam (Uncle Sam) to personifikacja Stanów Zjednoczonych lub ich rządu. Jednak skąd pojawił się ów wujek, a jeżeli rzeczywiście istniał, to kim był?

Wuj Sam (Uncle Sam) to personifikacja Stanów Zjednoczonych lub ich rządu. Jednak skąd pojawił się ów wujek, a jeżeli rzeczywiście istniał, to kim był?

Najsłynniejsza legenda głosi, że *Wuj Sam* odnosi się do prawdziwej postaci, człowieka o imieniu Samuel Wilson. Był on biznesmenem z Troy, New York, który zaopatrywał armię w wołowinę i wieprzowinę podczas wojny między USA a Wielką Brytanią w latach 1812 – 1815. Pojemniki z mięsem oznaczone były literami “U.S.” (oczywiście od United States). Żołnierze jednak zaczęli żartobliwie traktować ten skrót jako inicjały Wujka Sama, który przysyłał im prezenty. Legenda brzmi na tyle przekonująco, że urosła do rangi faktu – w Wikipedii jest to jedyne uzasadnienie.

Choć to wytłumaczenie jest całkiem zgrabne i sympatyczne, to czy rzeczywiście jest prawdziwe? Postanowiłem poszukać nieco głębiej. Z perspektywy historyczno-leksykograficznej powyższa historyjka nie jest satysfakcjonująca. Przyjrzyjmy się faktom (materiały prasowe, na których się opieram poniżej zostały zbadane w 1908 roku przez antykwariusza Alberta Matthews’a).

Na początek trzeba napisać, że nie ma wątpliwości, co do istnienia Samuela Wilsona – mieszkał w Troy, był biznesmenem i zaopatrywał wojsko w mięso. Co będzie dalej istotne, był on doskonale znaną osobistością w swojej okolicy.

Historia łącząca Samuela Wilsona z Wujem Samem pojawiła się pierwszy raz w druku w 1842 roku (dopiero 30 lat po jej powstaniu! Wydaje się to co najmniej trochę podejrzanę). Natomiast samo określenie “Uncle Sam” w odniesieniu do United States pojawiło się w 1813 roku w “The Troy Post”, a więc lokalnej gazecie wydawanej w rodzinnym mieście Wilsona. W owym wydaniu nie ma jednak w ogóle mowy o Samie Wilsonie i o fakcie, że jego imię przyczyniło się do powstania Wujka Sama. Wspomina się tylko o tym, że:

the letters U.S. on the government waggons, &c are supposed to have given rise to [Uncle Sam].

Najwyraźniej związek Sama Wilsona z Wujem Samem nie był też znany w latach dwudziestych XIX w. W opowieści “The Prairies” z 1827 roku Cooper tak opisuje swojego

bohatera:

At his back he bore a knapsack, marked by the well known initials that have since gained for the government of the United States the good-humoured and quaint appellation of Uncle Sam

Z przytoczonego fragmentu wynika tylko tyle, że rząd USA był żartobliwie nazywany Wujem Samem.

Ponadto, gdy Samuel Wilson zmarł w 1854 roku w nekrologach w "The Troy Post" nie ma wzmianki o związku Wilsona z Wujem Samem. Pojawia się ona tylko w dwóch nekrologach z miasta Albany, NY.

Kolejnym faktem jest to, że początkowo rząd był określany jako Wuj Sam jedynie przez przeciwników toczącej się wówczas wojny.

Mimo że ciężko jednoznacznie stwierdzić skąd wziął się "Uncle Sam", to rozsądne wydaje się wyjaśnienie z 1813 roku, że nie był on istniejącą postacią, a jedynie było to pomysłowe i żartobliwie rozwinięcie inicjałów U.S.

Legenda mogła zostać więc stworzona przez ludzi spoza Troy, którzy nie do końca znali fakty. Historyjkę ponoć potwierdzają "pra-pra-pra-siostrzeńcy" Wilsona, ale nie wydaje mi się, żeby stanowili oni w pełni wiarygodne źródło...

Bez względu na to, gdzie leży prawda legenda jest obecnie tak rozpowszechniona, że pewnie będzie żywa wiecznie.

Źródło: <http://engleash.net/kim-byl-uncle-sam>